

Врз основа на член 43 став (8) од Законот за користење на енергијата од обновливи извори („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 146/2026) и член 114 став (4) од Законот за енергетика („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/2025 и 135/2025), Националниот оператор на пазар на електрична енергија – МЕМО ДООЕЛ Скопје на 20.10.2026 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. Хх/хх) ги донесе следните:

ПРАВИЛА ЗА АУКЦИСКО ТРГУВАЊЕ СО ГАРАНЦИИ ЗА ПОТЕКЛО

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет

Член 1

- (1) Со овие Правила за аукциско тргување со гаранции за потекло на Националниот оператор на пазарот на електрична енергија - МЕМО ДООЕЛ Скопје (во понатамошниот текст: Правила) се уредуваат условите и постапката за организирање и спроведување електронски аукции за тргување со гаранции за потекло преку Аукцискиот систем на МЕМО ДООЕЛ Скопје, правото на учество, параметрите на аукцијата, утврдувањето и објавувањето на резултатите, известувањето, доверливоста, како и правата и обврските на носителот на аукцијата и учесниците, како што е предвидено во Закон за користење на енергијата од обновливи извори („Службен весник“ бр. 146).
- (2) Конкретните параметри се определуваат во Барање за закажување на аукција за ГП во рамките на овие Правила како Прилог 1.

Начела

Член 2

- (1) Националниот оператор на пазарот на електрична енергија – МЕМО ДООЕЛ Скопје (во понатамошниот текст: МЕМО) претставува организатор на аукција кој организира аукции транспарентно, објективно и недискриминаторно, со еднаков пристап до информации и примена на однапред објавени услови и правила, според утврдениот алгоритам.

- (2) Процесот се спроведува со интегритет, доверливост и заштита на податоците.
- (3) Гаранциите за потекло се пренесуваат на носителот на аукција или на учесниците на аукцијата во согласност со постигнатите резултати на аукцијата.
- (4) Резултатите постигнати на аукцијата се конечни и обврзувачки за сите учесници на аукцијата.
- (5) Овие Правила не го уредуваат финансиското порамнување помеѓу носителот на аукцијата и најповолната/ите понуда/и на аукцијата, освен обврската тие да го известат МЕМО за статусот на исполнување кога такво известување е потребно за евиденција или пренос на гаранциите за потекло.

Дефиниции и поими

Член 3

- (1) Одделни изрази и поими употребувани во овие правила го имаат следното значење:
 1. **„Аукција“** – постапка за купување или продажба на гаранции за потекло преку Аукцискиот систем, согласно овие Правила.
 2. **„Аукциски систем“** – платформа за тргување на МЕМО преку која се организираат аукции помеѓу носителот на аукцијата и учесниците на аукцијата.
 3. **„Аукциски алгоритам“** – алгоритам што се применува на Аукцискиот систем за формирање на цената на аукцијата.
 4. **„Гаранција за потекло“** - електронски документ чија цел е обезбедување на доказ за потрошувачите дека определен удел или определена количина од електричната енергија е произведена од обновливи извори на енергија (во натамошниот текст: „ГП“);
 5. **„Куповна аукција“** - аукција во која носителот на аукцијата купува гаранции за потекло, а учесниците поднесуваат продажни понуди;
 6. **„Маргинална цена – Marginal price“** – единствена цена по која се реализираат сите целосно или делумно прифатени понуди, утврдена според цената на последната прифатена понуда;
 7. **„Минимална цена на гаранции за потекло (Minimal GO Price)“** - најниската дозволена цена по Гаранција за потекло што може да се понуди во процесот на формирање на цената во рамките на аукција.
 8. **„Максимална цена на ГП (Maximum GO Price)“** – највисока дозволена цена по гаранција за потекло што може да се понуди во куповна аукција, утврдена од носителот на аукцијата.
 9. **„Носител на аукција“** - правно лице кое учествува на аукција и ги дефинира параметрите на аукција;

10. **„Организатор на аукција (во натамошниот текст: МЕМО)“** - правно лице одговорно за организација, спроведување и управување со аукцијата, вклучително и објавување на условите за учество, обезбедување на функционирањето на аукцискиот систем и спроведување на постапките предвидени со овие Правила.
11. **„Параметри на аукцијата (Auction Specification)“** – збир на однапред утврдени услови и карактеристики на конкретна аукција, определени согласно овие Правила.
12. **„Период за поднесување понуди (Bidding Period)“** – временски период во кој учесниците можат да поднесуваат, изменуваат или повлекуваат понуди преку Аукцискиот систем, согласно овие Правила.
13. **„Продажна аукција“** - аукција во која носителот на аукцијата продава гаранции за потекло, а учесниците поднесуваат куповни понуди;
14. **„Плати како што си понудил - Pay as bid“** – алгоритам каде што понудите се рангираат по растечки или опаѓачки редослед, при што прифатените количини се тргуваат по понудена цена.
15. **„Повластен производител“** - производител на енергија од обновливи извори, на кој во постапка заснована на начелата на објективност, транспарентност и недискриминација согласно овој закон и со прописите за контрола на државна помош му е доделена мерка за поддршка;
16. **„Понуда (Bid)“** – налог за купување или продажба на гаранции за потекло поднесен од учесник на аукцијата, определен со понудена цена и количина.
17. **„Повластена тарифа“** - мерка за поддршка која се доделува на повластен производител, за мала електроцентрала или демонстрационен проект, како гарантиран износ по кој му се откупува произведената електрична енергија;
18. **„Регистар на ГП“** - база на податоци која содржи податоци за сите корисници, издадени, пренесени, укинати или поништени ГП, а управуван од Тело издавач на гаранции за потекло;
19. **„Учесник на аукција“** - правно лице кое учествува на аукцијата во согласност со овие Правила.

2. УЛОГИ И ОДГОВОРНОСТИ

Улога на МЕМО

Член 4

(1) Улогата на MEMO е:

1. го администрира Аукцискиот систем и корисничките пристапи;
2. ги проверува формалните услови за регистрација и учество;
3. ја објавува аукцијата и ги известува учесниците;
4. го следи статусот на аукцијата и техничката достапност на системот;
5. обезбедува серверско временско означување на поднесувањето, изменувањето и повлекувањето на понудите;
6. ги применува однапред утврдените правила за валидација, рангирање, распределба и утврдување на цените;
7. ги објавува и доставува резултатите и извештаите;
8. води евиденција за дејствијата во Аукцискиот систем;
9. ги чува податоците согласно овие Правила и применливите прописи;
10. обезбедува еднаков третман на сите учесници;
11. ги чува како доверливи податоците добиени од учесниците;
12. ги објавува резултатите од аукциите во согласност со овие Правила.

(2) MEMO нема право да ја менува содржината, цената, количината или временската ознака на важечка понуда, ниту рачно да го менува редоследот на понудите или резултатот од алгоритмот.

(3) Секоја дозволена корекција на резултат поради докажана техничка или пресметковна грешка се врши преку нова евидентирана пресметка, со образложение и со зачувување на претходниот резултат во ревизорската трага.

(4) MEMO обезбедува еднаков пристап до објавените информации.

(5) MEMO е носител на аукција за количината на ГП издадени за повластени производители кои користат повластена тарифа.

(6) MEMO не е централна договорна страна, не стапува во купопродажниот однос што произлегува од резултатите на аукцијата, не гарантира исполнување на обврските и не презема кредитен, ликвидносен или платежен ризик од трансакциите реализирани на аукцијата, освен во случајот од ставот (5) на овој член кога MEMO претставува носител на аукција за продажба на ГП од повластени производители кои користат повластена тарифа.

Обврски на носителот на аукцијата

Член 5

(1) Носителот на аукцијата е должен:

1. да достави целосно и точно Барање за закажување на аукција за ГП;
2. да има право да располага со ГП што ги продава, односно способност да ги купи и плати ГП што ги бара;
3. да ги утврди условите и роковите за непосредно фактурирање и плаќање;
4. да ги извести учесниците со најповолната/ите понуда/и, како и за потребните податоци за плаќање и фактурирање;
5. да го изврши преносот на ГП или да ја исполни обврската за плаќање согласно резултатот и договорниот однос со најповолната/ите понуда/и;

6. без одлагање да го извести МЕМО за околности што можат да влијаат врз спроведувањето или затворањето на аукцијата.
- (2) Носителот на аукцијата самостојно ги сноси правните, финансиските, даночните и оперативните последици од односот со најповолната/ите понуда/и.
- (3) Носителот на аукцијата ја определува количината, продуктот, видот на аукцијата, алгоритмот и другите параметри преку Барањето за закажување на аукција за ГП.
- (4) Носителот на аукцијата има право да ја откаже аукцијата пред нејзиното започнување, како и да ја поништи аукциската постапка по нејзиното завршување, во согласност со овие Правила.

Обврски на учесникот

Член 6

- (1) Учесникот е должен:
 1. да обезбеди точни, целосни и ажурни податоци и без одлагање да го извести МЕМО за секоја промена на податоците доставени при регистрацијата;
 2. да ги почитува овие Правила, условите на конкретната аукција и сите утврдени рокови;
 3. да поднесува точни и валидни понуди;
 4. да ја чува доверливоста и безбедноста на своите пристапни податоци и да не дозволи нивна неовластена употреба;
 5. да ги исполни обврските кон носителот на аукцијата доколку неговата понуда е прифатена.
- (2) Учесникот самостојно проценува дали ги исполнува правните, финансиските и оперативните предуслови потребни за поднесување и исполнување на понудата.

3. ПРАВО НА УЧЕСТВО НА АУКЦИИ

Право на учество

Член 7

- (1) Право на учество има правното лице кое има отворена корисничка сметка во Регистарот на ГП на МЕМО.
- (2) МЕМО може да побара дополнување или појаснување на доставените податоци пред активирање на пристапот во Аукцискиот систем.

Корисници, улоги и автентикација

Член 8

- (1) На сите корисници кои имаат корисничка сметка во Регистарот на ГП, МЕМО ќе им додели соодветни кориснички сметки и лозинки за пристап до Аукцискиот систем.
- (2) Корисничките права се доделуваат според улога и овозможуваат пристап само до функциите и податоците за кои корисникот е овластен.
- (3) Корисникот се најавува со сопствени пристапни податоци и, кога е овозможено во системот, со повеќефакторска автентикација.
- (4) Дејствијата извршени преку активна корисничка сметка се сметаат за дејствија на учесникот, освен ако навремено е пријавена и докажана злоупотреба.
- (5) Учесникот е должен без одлагање да побара деактивирање на корисник чие овластување престанало или чии пристапни податоци се компромитирани.

Ограничување на пристап

Член 9

- (1) МЕМО може времено да го ограничи пристапот на аукцискиот систем ако учесникот ги повреди овие Правила, го загрозил системот, неовластено пристапил до податоци или не ги исполнил обврските кои произлегуваат од спроведената аукија.
- (2) Пред донесување мерка, на учесникот му се овозможува да се изјасни, освен кога е неопходно итно ограничување за заштита на системот или другите учесници.
- (3) Одлуката содржи причина, обем, времетраење и услови за повторно активирање.

4. ЗАКАЖУВАЊЕ И ОБЈАВУВАЊЕ АУКЦИЈА

Барање за закажување на аукција за ГП

Член 10

- (1) Носителот на аукција ги дефинира параметрите на аукцијата во Барање за закажување на аукција за ГП – Прилог 1.
- (2) Носителот на аукција го доставува Барање за закажување на аукција за ГП (во натамошниот текст: Барање) во скенирана форма на е-пошта и дополнително по пошта на адреса до МЕМО.

- (3) MEMO организира аукција врз основа на доставено Барање од страна на носител на аукција.
- (4) Секое Барање доставено до MEMO во текот на работен ден најдоцна до 14:30 часот се смета за уредно доставено на тој ден, кој претставува референтен ден за објавување на известувањето за организирање на аукцијата.
- (5) Секое Барање доставено до MEMO во текот на работен ден по 14:30 часот се смета за уредно доставено на наредниот работен ден, кој претставува референтен ден за објавување на известувањето за организирање на аукцијата.
- (6) MEMO најдоцна седум (7) дена пред отпочнување на постапката јавно објавува на својата веб страна известување за закажаната аукција.
- (7) Носителот на аукција во Барање за закажување на аукција за ГП ги утврдува Параметрите на аукцијата (Auction Specification), која ги содржи најмалку следните елементи:
 1. опис на аукција за ГП;
 2. тип на аукција што се спроведува (Buy/Sell);
 3. технологија на производство (GO Product);
 4. количина на ГП што се нуди/бара на аукцијата (GOs Auction Quantity);
 5. минимална и максимална цена (Minimal and Maximal GO Price);
 6. алгоритам за пресметка на цени (Pay as bid, Marginal price).
- (8) Доколку спроведената аукција не постигне најповолната/ите понуда/и и не се пренесат ГП помеѓу носителот на аукција и учесникот со најповолната/ите понуда/и, носителот на аукција ќе поднесе ново Барање, а MEMO ќе објави нов датум на одржување на аукцијата на својата веб страна.

Продукт за тргување на ГП

Член 11

- (1) Продуктот за тргување на ГП содржи најмалку параметрите:
 1. технологија на производство;
 2. месец и година, односно период на производство;
 3. земја или домен на потекло;
 4. единица на тргување, при што 1 ГП претставува 1 MWh;
 5. вкупна количина на ГП;
 6. минимална и максимална цена (Minimal and Maximal GO Price);
 7. период на важност и краен рок за активирање на ГП;
 8. електроцентра/ите, нивниот датум кога се пуштени во работа и издадените ГП за дадениот период.
- (2) ГП што се предмет на продажна аукција треба да бидат важечки, расположливи за пренос и да не бидат претходно поништени, истечени или предмет на

ограничување што го спречува нивниот пренос, согласно Правилата за администрирање на ГП.

Објавување на аукција

Член 12

- (1) МЕМО ја објавува аукцијата на својата веб страна најдоцна седум (7) дена пред отворањето на периодот за поднесување понуди.
- (2) Објавата ги содржи најмалку следните параметри од Барањето за закажување на аукција:
 1. период на одржување на аукцијата;
 2. технологија на производство;
 3. опис на аукција;
 4. алгоритам за пресметка на цените;
 5. вкупна количина на ГП;
 6. минимална цена на ГП;
 7. период на истекување на ГП;
 8. условите за плаќање и пренос на ГП утврдени во Барањето за закажување на аукцијата.
- (3) Со објавувањето, аукцијата добива статус „Објавена/Подготвена“ и е видлива за учесниците.
- (4) Поднесувањето на понуди е дозволено од моментот на отворање на аукцијата и трае до истекот на времетраењето на аукцијата.

Ослободување од надоместоци за користење на системот

Член 13

- (1) За пристап, регистрација, учество и спроведување на тргувањето преку електронскиот систем за аукциско тргување со ГП, МЕМО не пресметува и не наплаќа надоместоци од учесниците на аукцијата ниту од носителите на аукцијата.

5. ПРАВО НА УЧЕСТВО НА АУКЦИЈАТА

Учество на аукција за ГП

Член 14

- (1) Учесникот на аукција:
 1. треба да ги исполнува условите наведени во Барање за закажување на аукција за ГП дефинирани од носителот на аукција и

2. ги прифаќа условите наведени во Барање за закажување на аукција за ГП дефинирани од носителот на аукција.
- (2) Секој Учесник на аукцијата е обврзан да ги исполнува обврските кои произлегуваат од овие Правила и од резултатите на аукцијата за ГП.
- (3) Учесниците на аукцијата ги преземаат сите ризици и се согласни да ги снесат последиците од каква било штета што би можела да им биде предизвикана поради неуспехот или одложувањето на аукцијата.

Тргување со ГП

Член 15

- (1) МЕМО гарантира транспарентен, фер и недискриминаторен процес и обезбедува аукцијата да се спроведе согласно утврдениот алгоритам така што постигнатите цени се конечни и обврзувачки за учесниците.
- (2) Во согласност со овие Правила и по спроведена аукција врз основа на поднесеното Барање, носителот на аукција склучува соодветен договор за ГП што се предмет на аукцијата со најповолната/ите понуда/и.
- (3) Носителот на аукција ќе поднесе известување за пренос на ГП на електрична енергија до МЕМО согласно Правила за администрирање на гаранциите за потекло на електрична енергија.
- (4) Носителот на аукција кој тргува со ГП ќе ги пренесе ГП на учесникот/учесниците во согласност со резултатите од аукцијата и согласно склучен договор.

Доверливост на податоци

Член 16

- (1) МЕМО во својата база на податоци ќе води евиденција за учесниците и организираниите аукции.
- (2) Податоците за учесниците на аукцијата ќе се третираат како доверливи и ќе бидат користени за реализација на договорните обврски.
- (3) Историски преглед на податоците за аукциите и цени постигнати на истите ќе бидат достапни на веб страницата на МЕМО.
- (4) Врз основа на одредбите од овие Правила, МЕМО ќе обезбеди ниту едно трето лице да не добие пристап до информации или сознанија што се однесуваат на деловното работење или личните податоци на Носителот на аукцијата и Учесниците на аукцијата.
- (5) МЕМО ќе ги користи податоците исклучиво за целите поврзани со спроведувањето на аукциите и активностите што произлегуваат од нив.

6. СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА, РАНГИРАЊЕ, РАСПРЕДЕЛБА И ЦЕНИ

Спроведување на постапката

Член 17

- (1) Понудите се доставуваат преку Аукцискиот систем на МЕМО, на начин утврден со овие Правила и објавените параметри на конкретната аукција.
- (2) Кога Носителот на аукцијата продава ГП, учесниците поднесуваат понуди за купување се рангираат по опаѓачки редослед на понудената цена, од највисоката кон најниската.
- (3) Кога Носителот на аукцијата купува ГП, учесниците поднесуваат понуди за продавање се рангираат по растечки редослед на понудената цена, од најниската кон највисоката.
- (4) Доколку два или повеќе учесници имаат доставено валидни налози со иста цена, системот ќе изврши рангирање по принципот прв стигнат прв услужен, при што предност имаат налозите на учесниците кои се примени порано, согласно дигиталниот временски запис за пристигнување на налогот.
- (5) Понудената цена (Bid Price), изразена во евра по ГП (EUR/Guarantee of Origin), претставува највисока цена што одделен Учесник на аукцијата е подготвен да ја плати за бараните ГП.
- (6) Понудената цена мора да биде заокружена на две децимални места и да биде поголема од нула.
- (7) Понудената цена се изразува без вклучен ДДВ и мора да биде еднаква или поголема од минималната цена на ГП (Minimal GO Price) утврдена од страна на носителот на аукција.
- (8) По отворањето на аукцијата, Учесниците на аукцијата ги поднесуваат своите понуди преку Аукцискиот систем.
- (9) На секоја примена понуда ѝ се доделува временска ознака на прием.
- (10) Аукцискиот систем ги внесува примените понуди согласно редоследот на понудите (Bid Order).
- (11) Учесникот на аукцијата може да ја повлече поднесената понуда и да поднесе нова понуда во рокот предвиден за поднесување понуди.
- (12) На една аукција, Учесникот на аукцијата може да поднесе повеќе понуди, под услов количината на бараните ГП во секоја поединечна понуда да не ја надминува количината на ГП понудени на аукцијата (GOs Auction Quantity).

- (13) По затворањето, Аукцискиот систем го заклучува сетот на важечки понуди и ја спроведува пресметката според алгоритмот определен во објавените параметри.
- (14) По истекот на рокот за поднесување понуди, нови понуди не можат да се примаат, а оние што се поднесени не може да се менуваат.

Аукциско тргување по маргинална цена

Член 18

- (1) Кај алгоритмот „Маргинална цена“, сите целосно или делумно прифатени количини се реализираат по единствена маргинална цена.
- (2) Маргиналната цена се определува врз основа на последната целосно или делумно прифатена понуда во листата на понуди, формирана согласно член 16 од овие Правила.
- (3) Понудите се прифаќаат според нивниот редослед во листата на понуди.
- (4) Кога носителот на аукцијата купува ГП, маргиналната цена е цената на последната прифатена понуда за продавање.
- (5) Кога носителот на аукцијата продава ГП, маргиналната цена е цената на последната прифатена понуда за купување.
- (6) Доколку вкупната количина на важечки понуди е помала или еднаква на количината понудена на аукцијата, сите важечки понуди се прифаќаат и се реализираат по утврдената маргинална цена.
- (7) Доколку вкупната количина на поднесени понуди за ГП на аукцијата е поголема од количината на ГП понудена на аукцијата, се применуваат следните правила:
 1. Понудите се прифаќаат по маргиналната цена согласно редоследот утврден во листата на понуди, односно од повисоко рангираните кон пониско рангираните понуди, сè додека целокупната количина на ГП понудена на аукцијата не биде продадена;
 2. Доколку количината во последната понуда од редоследот на прифатени понуди е поголема од преостанатата количина на ГП достапна на аукцијата, таа понуда се прифаќа само делумно, и тоа за преостанатата количина на ГП што е достапна за распределба по прифаќањето на сите повисоко рангирани понуди;
 3. Доколку се поднесени две (2) или повеќе важечки понуди со иста понудена цена, кои не можат во целост да бидат прифатени за вкупната побарана количина на ГП, Аукцискиот систем ја утврдува најповолната понуда и реализираните количина по принцип прв дојден прв услужен.

Аукциско тргување по Плати како што си понудил Pay as bid

Член 19

- (1) Кај алгоритмот „Pay-as-bid“, секоја целосно или делумно прифатена количина се реализира по цената наведена во соодветната понуда.
- (2) Понудите се прифаќаат според редоследот на рангирање утврден во член 16 ставови (2) и (3) од овие Правила, сè до исцрпување на расположливата количина на ГП.
- (3) Доколку вкупната количина на понуди е помала или еднаква на количината понудена на аукцијата, се прифаќаат сите доставени понуди, а преостанатата количина останува нераспределена.
- (4) Доколку количината во последната понуда од редоследот на прифатени понуди е поголема од преостанатата количина на ГП достапна на аукцијата, таа понуда се прифаќа само делумно.
- (5) Цената на последната прифатена понуда не претставува единствена цена за останатите прифатени понуди.
- (6) Резултатите утврдени со алгоритмот претставуваат конечна распределба на количината согласно принципот „Pay as Bid“.

7. РЕЗУЛТАТИ И ИЗВЕШТАИ ОД АУКЦИЈА

Потврдување и објавување

Член 20

- (1) По завршување на аукцијата, овластениот администратор на МЕМО ја проверува техничката целосност на пресметката и го потврдува резултатот.
- (2) Проверката не вклучува дискреционо менување на понудите, редоследот или распределбата.
- (3) МЕМО ги доставува потврдените резултати до носителот на аукцијата преку Аукцискиот систем по завршувањето на аукцијата.
- (4) Резултатите од аукцијата се конечни за сите учесници, освен во случај на докажана техничка или системска пресметковна грешка согласно член 4 став (3) од овие Правила или поништување на аукцијата согласно член 29 од овие Правила.

Известувања

Член 21

- (1) МЕМО преку аукцискиот систем или електронска пошта испраќа известувања до учесниците и носителот на аукцијата.
- (2) Известувањата до учесниците не смее да содржи идентитет, понуди или резултати на друг учесник, освен во агрегирана и анонимна форма.

Објавување на резултати

Член 22

- (1) По завршувањето на аукцијата, MEMO ги објавува резултатите од спроведената аукција во анонимна форма.
- (2) Во случај на недостапност на Аукцискиот систем, MEMO ќе ги испрати резултатите на Учесниците од аукцијата по електронска пошта.
- (3) MEMO ќе ги објави резултатите од аукцијата најдоцна во рок од два (2) часа по завршувањето на аукцијата на бев страницата на MEMO, со што аукцијата се смета за официјално затворена.
- (4) Извештајот за резултатите од аукцијата за секој Учесник на аукцијата ги содржи следните податоци:
 1. тип на ГП;
 2. количината на тргувани ГП;
 3. цена изразена во евра по ГП без ДДВ.

Пренос на ГП

Член 23

- (1) Преносот на ГП во регистарот на ГП, согласно резултатите од аукцијата, се реализира во согласност со Правила за администрирање на гаранциите за потекло на електрична енергија.

Технички прекин

Член 24

- (1) Доколку аукцискиот систем е недостапен или работи на начин што може да влијае врз еднаков пристап, MEMO може да го одложи отворањето, привремено да ја прекине аукцијата, да го продолжи периодот за понуди или да ја откаже аукцијата.
- (2) При одлучувањето, MEMO ги зема предвид времетраењето, бројот на засегнати учесници, моментот на настанување и можноста за сигурно продолжување без нарушување на еднаквиот третман.
- (3) MEMO ги известува учесниците за прекилот, новите рокови и статусот преку Аукцискиот систем или електронска пошта.
- (4) Сите технички инциденти, одлуки и промени на статус се евидентираат со временска ознака.

8. НЕПОСРЕДНО ИСПОЛНУВАЊЕ МЕЃУ СТРАНИТЕ

Плаќање и фактурирање

Член 25

- (1) Носителот на аукцијата и најповолната/ите понуда/и непосредно ги уредуваат и извршуваат фактурирањето, плаќањето, даночните обврски, банкарските трошоци, валутата, роковите и евентуалните средства за обезбедување.
- (2) Носителот на аукцијата и најповолната/ите понуда/и се должни да разменат податоци за фактурирање и плаќање на начин договорен меѓу нив.
- (3) MEMO не издава фактура за купопродажната цена на ГП, не прима и не пренесува средства, не потврдува расположливост на средства, не врши пребивање, клиринг или порамнување и не одговара за доцнење или неплаќање.
- (4) Во случај кога MEMO е носител на аукција, согласно член 4 став (5) од овие Правила, издава фактура до учесниците со најповолната/ите понуда/и. Наплатените средствата се користат за финансирање на системот на мерки за поддршка согласно член 26 од Законот за користење на енергијата од обновливи извори.

Неисполнување на обврски

Член 26

- (1) Неисполнувањето на плаќањето или преносот се решава непосредно меѓу носителот и учесникот со најповолната/ите понуда/и согласно нивниот договор и важечкото право.
- (2) Страната што утврдила неисполнување може да го извести MEMO со соодветен доказ, само заради евиденција, оценка на статусот на учество и преземање мерки согласно член 9, кога се исполнети условите.
- (3) Известувањето до MEMO не создава обврска MEMO да ја наплати побарувачката, да обезбеди замена на трансакцијата, да надомести штета или да посредува во спорот.

9. ОТКАЖУВАЊЕ, ПОНИШТУВАЊЕ И ВИША СИЛА

Откажување и поништување

Член 27

- (1) Аукцијата може да биде откажана пред објавување на резултатите поради: промена на закон или подзаконски акт; престанок на расположливоста на предметот; суштинска грешка во објавените параметри; технички дефект што ја

нарушува еднаквоста; виша сила; или друга објективна и образложена причина.

- (2) Барањето за откажување со образложение од носителот на аукција се доставува до MEMO по пат на електронска пошта најдоцна 24 часа пред почеток на аукцијата. MEMO го евидентира статусот и ги известува учесниците.
- (3) По објавување на резултатите, аукцијата може да се поништи само ако е докажано дека суштинска техничка или пресметковна грешка влијаела врз резултатот, или ако тоа е побарано од носителот на аукција.
- (4) Во известувањето за откажување или поништување на аукцијата се наведуваат причините, дејството врз понудите или резултатите, како и дали аукцијата ќе се повтори.

Виша сила

Член 28

- (1) За виша сила се смета настан надвор од разумната контрола на засегнатата страна што објективно го спречува исполнувањето, вклучително прекин на критична инфраструктура, природна непогода, војна, акт на јавен орган или голем сајбер-инцидент.
- (2) Засегнатата страна без одлагање ја известува другата страна и MEMO за очекуваното влијание врз аукцискиот процес.

10. ДОВЕРЛИВОСТ И РЕВИЗОРСКА ЕВИДЕНЦИЈА

Доверливост

Член 29

- (1) MEMO ги третира индивидуалните понуди, корисничките податоци и индивидуалните резултати како доверливи и ги користи само за организирање на аукциите, администрирање на пристапот, известување, извештаи, ревизија и исполнување законски обврски.
- (2) Податоците може да се достават на надлежен орган, суд, ревизор, договорен давател на техничка услуга или друго овластено лице кога постои законски или договорен основ и со соодветни мерки за заштита.

Ревизорска евиденција

Член 30

- (1) Аукцискиот систем води непроменлива или соодветно заштитена ревизорска евиденција за најави, промени на корисници и улоги, параметри и статуси на

аукцијата, поднесување, измена и повлекување понуди, пресметки, потврдување, известувања и преземање извештаи.

- (2) Евиденцијата содржи идентификатор на настан, корисник или сервис, дејство, предмет, исход, серверско време и референца на претходна и нова вредност кога е применливо.

11. ПАЗАРНО ОДНЕСУВАЊЕ И МЕРКИ

Забрането однесување

Член 31

- (1) Забрането е:

1. поднесување фиктивни понуди или понуди без реална намера и способност за исполнување;
 2. договарање или координирање понуди со цел нарушување на резултатот;
 3. неовластено откривање или користење доверливи информации;
 4. споделување кориснички пристап или лажно претставување;
 5. обид за неовластен пристап, нарушување, автоматизирано преоптоварување или манипулација со Аукцискиот систем.
- (2) МЕМО може да побара појаснување и документација, да го ограничи пристапот и да го извести надлежниот орган.

12. ПРИГОВОРИ И СПОРОВИ

Приговор

Член 33

- (1) Учесник на аукцијата има право да поднесе приговор до МЕМО во однос на спроведувањето на аукцијата или утврдените резултати.
- (2) Приговорот се поднесува во писмена форма преку електронскиот систем или по електронска пошта, во рок од 1 (еден) работен ден од објавувањето на резултатите од аукцијата.
- (3) МЕМО одлучува по приговорот во рок од 3 (три) работни дена од денот на приемот на приговорот.
- (4) Одлуката на МЕМО по приговорот е конечна во рамките на оперативната постапка за тргување.

Спорови

Член 34

- (1) Споровите меѓу носителот и најповолната/ите понуда/и во врска со плаќањето, фактурирањето, преносот, сопственоста или неисполнувањето се решаваат непосредно меѓу нив, без учество на МЕМО.
- (2) За споровите од примената на овие Правила се применува правото на Република Северна Македонија, а надлежен е надлежниот суд во Скопје, освен ако со важечки пропис е определено поинаку.

13. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Прилози

Член 35

- (1) Составен дел на овие Правила се Прилог 1 - Барање за закажување на аукција за ГП;
- (2) Сите информации, известувања и обрасци за учество во аукцијата се јавно достапни и се објавуваат на веб страницата на МЕМО;

Влегување во сила

Член 36

- (1) Овие Правила влегуваат во сила со денот на донесувањето, а ќе се применуваат со денот на објавување на Службен Весник на Република Северна Македонија.